

ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1984 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 933.

8 ਮਈ 1985 ਈ.

ਡੀਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1968— ਨਿਯਮ 1(2), 3 ਅਤੇ 5(1)-ਨਿਯਮ 5(1)- ਦਾ ਸਕੋਪ— ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ — ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ — ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸ਼ਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ — ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਅਜਿਹੇ I ਅਫਸਰ - ਕੀ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ y ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਮੋਬੀਲਿਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੁਨ ਜਾਬ ਸਟੇਟ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1968 ਦੇ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਨਿਯਮ 1(2) ਅਤੇ 3(1) ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਏਪੀ ਪੁਆਇੰਟੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਕ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਐਪ - ਪੁਆਇੰਟੀ ਕੋਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 5(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ' ਇੱਕ ਅਸਲ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦ. ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਸ 22a ਅਤੇ 44

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੀ-ਪਟੀਸ਼ਨ , ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: -

(i) ਕੇਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ;

(੪੨੫)

ਵੀ

- (ii) 'ਪੀ-3' ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ;
- (ਹਾਇ) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ;
- (iv) ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਰੱਕੀ ਆਦਿ;
- (v) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ;
- (vi) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜ
- (vii) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (viii) ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ 8: ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਰੈਕ 'ਤੇ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ;
- (ix) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ;

ਸਿਵਲ MISC. ਨੰਬਰ 1132 ਆਫ 1985

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ 8, ਅਧਿਆਇ 4-F(b) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰਜ਼ ਵਾਲੀਅਮ V, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੈ .

ਜੇ ਐਸ ਮਾਨ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, 5, 6, ਅਤੇ 7 ਲਈ ਐਮ.ਕੇ ਤਿਵਾੜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ।

1. ਜੇ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 9 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਈ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

(1) ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲੜਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰੇਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Amarjit Singh v., -State of Punjab and others
(I. S. Tiwana, J.)

ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡੀਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1963 (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਵਾਲਾ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

l * * * * *

(2) ਇਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) * * * *

2. * * * *

3. * * * *

* d) 'ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਵਰੀ 1968 ਦੇ 10 ਵੇਂ ਦਿਨ , ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ: -

* * * * * x
* * * * * ਫ

4. (1) ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ 20 ਫੀਸਦੀ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੀਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣ ਲਈ।

(2) * \$ * ** _

(3) * * * * *

(3) . _ _ * * *

(4) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ।

5. (1) ਨਿਯਮਾਂ 3 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ

ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਜੋ,-

- (i) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੜ੍ਹਾਅਵਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ
- (ii) ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ
- (iii) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ;

ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ।

3	*	*	*	*	'
4	**	■	*	*	

6. ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਕੁਝ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ • ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ।"

ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 3 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 1965 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ। ਉਸਨੂੰ 28 ਫਰਵਰੀ, 1970 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ 17 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁਆਇਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ 12 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। • ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਡਰ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ 11 ਜੁਲਾਈ 1974 ਨੂੰ ਜੁਆਇਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ. ਨੇ ਇਸ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਉਦੋਂ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਐਚਸੀਐਸ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀ ਸਿਵਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ-ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2184 ਆਫ 1983 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

Amarjit Singh v., -State of Punjab and others
(I. S. Tiwana, J.)

ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ, 17 ਅਗਸਤ, 1983 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ 1983 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ. 3) ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਓਪ ਅਵਸਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ 1 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਇਆ ਸੀ। 19੬੬. ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ *ibid* ਦੇ ਨਿਯਮ 1f2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1966, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ

(1) 1979 (3) SLR 719.

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਐਸ ਕਾਲੇਕਾ ਦੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1979 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਪੀ ਓੜਾ,

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰ ਅਤੇ
ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ,
ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ' ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਮੌਕਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਕੋਈ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੰਨੀ ਹੋਈ ਮਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 1968 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1966, (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸ਼ੋ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਯਤ ਦਿਨ, ਭਾਵ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ (2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ, ਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ

ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ; ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਡੈਟਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ 'ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜਦੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੰਮਾਈ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 3 ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ-ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ *ਬੀਐਸ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ 16 ਅਗਸਤ, 1967 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਰੜਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 25 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਨਿਯਮ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ"। ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1(2) ਦੁਆਰਾ ਮਨੀ ਫੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 5 ਦੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 1(2) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(1) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। 1 ਨਵੰਬਰ 1966 ਅਤੇ ਏ.ਸੀ.-

(2) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 561.

**Amarjit Singh v., -State of Punjab and others
(I. S. Tiwana, J.)**

ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਇਹ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ, ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ "ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਕੌਮ ਮਿਸ਼ਨ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ. ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਉਸ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ' ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ appointment ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ।

(3) ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਅਰਥ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1964, ਭਾਵ, 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਨਵੀਨਤਾ ਇਸਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਖੜੋਤ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੇਵਾ ਉਪਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹਨ। - ਨਿਆਂ. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਜਿਸਨੂੰ "ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰੋਲਡ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ

Amarjit Singh v. State of Punjab and others
(I. S. Tiwana, J.)

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਓਪਨ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋ ਸੈੱਟ, ਭਾਵ, 1968 ਅਤੇ 1965, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ - ਸਾਬਕਾ ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਫੌਜ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਨ। ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਰਾਜ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(4) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ.ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਸਾਲ 1970 ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲ 1965 ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਾਲ 1968 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਜਾਂ ਓਪਨ ਮੈਰਿਟ ਪੋਸਟਪੋਨ ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਕੀ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ , ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ' ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੋਸਟ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਲ 1965 ਦੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 5(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ' ਇੱਕ ਅਸਲ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਸੀ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪਾਹਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁਕਤ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-

(3) 1981 (2) S.L.R. 576.

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਨਿਯਮ, 1972 ਦੇ ਨਿਯਮ 4(1)(ਏ) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਨਿਯਮ ਵੀ ਡੀਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਲੀਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀਕਰਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਉਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਖਵੀਂ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ, ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਲ 1970 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3(4) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸਾਲ. ਹੁਣ ਸਾਲ 1970 ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੈਟਾਗਰੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਜਾਂ ਓਪਨ ਮੈਰਿਟ ਪੋਸਟ ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ> ਅਨੁਸੂਚੀ P. 3 ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ - ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

